

технологій посилилася тенденція до загального підвищення рівня комп'ютерної грамотності працівників правоохоронних органів, розширення переліку комп'ютерних інформаційних обліків, розвитку технологій електронної обробки інформації, створення комп'ютерних мереж для обміну інформацією.

Список бібліографічних посилань:

1. Інформаційні технології в правоохоронній діяльності: Посібник / В. А. Кудінов., В. М. Смаглюк, Ю. І. Ігнатушко, В. А. Іщенко. – К.: НАВСУ, 2013. 82с.

2. Узлов Д. Ю., Струков В. М. Про новий підхід до взаємодії поліції з населенням на основі сучасних інформаційних технологій // «Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави»: тези доп. V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 18 листопада 2016 року) / МВС України, Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків, 2016. 472 с.

УДК 32:305(477)

Олена Анатоліївна ЛУК'ЯНИХІНА,

завідувач кафедри соціально-економічних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат економічних наук, доцент

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-0326-9983>

Людмила Іванівна АЛЕКСАНДРОВА,

головний спеціаліст бюджетного відділу фінансового управління Конотопської районної державної адміністрації

ГЕНДЕРНО-ОРІЄНТОВНЕ БЮДЖЕТУВАННЯ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

На сьогодні питання гендерної рівності знаходяться у полі зору науковців – соціологів, політиків, економістів, фахівців з державного управління, громадських організацій. Активне дослідження питань розробки та впровадження гендерної політики та стану дотримання принципів гендерної рівності у різних галузях людської діяльності обумовлено євроінтеграційними процесами, розвитком громадянського суспільства та еволюцією поглядів на роль і місце жінок і чоловіків у системі соціально-економічних відносин, акцентування уваги на дотриманні їх прав в усіх сферах суспільного життя.

За результатами щорічного дослідження (1) індексу гендерної рівності 2018 року Україна посіла 65-те місце серед 149 країн світу, що акцентує увагу на необхідності більш активного і цілеспрямованого впровадження у нашій державі механізмів забезпечення гендерної

рівності у таких сферах, як економічна участь і кар'єрні можливості, освіта, здоров'я, політичні права і можливості.

Зважаючи на наявність у національному законодавстві нормативно-правових актів та інших документів, що стосуються питань забезпечення гендерної рівності, ратифікованих міжнародних документів, у період до 2021 року урядом України передбачено виконання таких завдань у цьому напрямку (2): 1) удосконалення нормативно-правової бази; 2) урахування гендерного компонента в програмах економічного та соціального розвитку; 3) удосконалення механізму проведення гендерно-правової експертизи; 4) розширення переліку статистичних показників, диференційованих за статтю; 5) зменшення гендерного дисбалансу у сферах державної служби та управління людськими ресурсами; 6) удосконалення механізмів реалізації права на захист від дискримінації за ознакою статі; 7) внесення гендерної складової до програми загальнодержавних реформ.

Виконання окреслених завдань вбачається можливим за допомогою впровадження гендерно-орієнтованого бюджетування (ГОВ) – запровадження гендерного підходу у бюджетну політику на всіх її рівнях та сферах, що передбачає рівний розподіл бюджетних видатків між людьми, різними за статтю та соціальними групами.

Метою ГОВ, з одного боку, є забезпечення гендерної рівності, а з іншого, – управління державними фінансами. Інструментами запровадження даного методу є проведення гендерного аналізу бюджетних програм та розробка гендерного бюджету з метою створення рівних можливостей для людей різних гендерних категорій і підвищення ефективності використання бюджетних коштів.

Гендерний аналіз бюджетних програм передбачає не лише аналіз програмних видатків за статтю, а й урахування інших соціальних аспектів: віку, освітнього рівня, місця проживання, соціального становища та ін.

Досвід країн (Ісландії, Австрії, Бельгії та ін.), де запроваджене гендерно-орієнтовне бюджетування, дозволяє говорити про позитивні наслідки такого процесу, що сприяє покращенню якості наданих державних послуг для населення, відіграє значну роль у соціально-економічному розвитку країни, сприяє економічному зростанню та покращенню добробуту населення.

У результаті аналізу чинного законодавства встановлено, що воно містить правові зобов'язання і обов'язки щодо інтеграції гендерних аспектів у бюджетні процеси України, проте правова регламентація даного бюджетного механізму все ще потребує доопрацювань. За наявності окремих документів міністерств та відомств, зокрема наказу Міністерства фінансів України від 02. 01. 2019 № 1 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо впровадження та застосування гендерно-орієнтованого підходу в бюджетному процесі», на сьогодні

відсутній спеціальний закон, котрий регламентує обов'язковість гендерного бюджетування та визначає чіткі механізми його запровадження.

Крім того, мають місце позитивні наслідки в рамках реалізації проекту «Гендерне бюджетування в Україні», який фінансується Шведським агентством з міжнародного розвитку «Sida» і розрахований на 2014-2020 роки.

У результаті діяльності робочих груп в усіх областях України та м. Києві здійснено гендерний аналіз 100 бюджетних програм у галузях освіти, соціального захисту, охорони здоров'я, культури, молодіжної політики, фізичної культури і спорту та житлово-комунального господарства, визначені гендерні проблеми та розроблені рекомендації, відповідно до яких, Міністерством освіти і науки України, Міністерством соціальної політики України та Міністерством молоді та спорту України внесені зміни до законодавчих актів з включенням гендерного компоненту до результативних показників бюджетних програм, а також Державною службою статистики до відповідної статистичної звітності. При цьому слід зазначити, що процес гендерно-орієнтовного бюджетування формально вже впроваджений у багатьох регіонах України, має конкретні результати, але потребує подальшого розвитку, аналізу та вдосконалення.

Список бібліографічних посилань:

1. The Global Gender Gap Report 2018. URL: <https://www.weforum.org/reports/the-global-gender-gap-report-2018>. – назва з екрану.

2. Державна соціальна програма забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/uryadom-zatverdzheno-derzhavnu-socialnu-programu-zabezpechennya-rivnih-prav-ta-mozhливостей-zhinok-i-cholovikiv-na-period-do-2021-roku>. – назва з екрану.

3. Матеріали проекту «Гендерне бюджетування в Україні». – URL: <http://grbproject.org/>